

«YUNUS EMRE Hayatı-Eserleri ve Şiirlerinden Örnekler»

Tuna SELENCE

Milletlerin hafızaları kültürleridir. Kültürleri sıradan insanlar yeni nesillere aktarır büyük şahsiyetler ise geliştirir, olgunlaştırır. Türk kültürü büyük şahsiyet yetiştirme bakımından oldukça şanslıdır. Binlerce yıl boyunca kültürünü sözlerde yansıtmış bir millet olarak bizde malzemesi söz olan şiir ve edebiyat sahasında sayısız âbide şahsiyet yetişmiştir. Adlarını sanlarını bilmediğimiz ilk destan şairlerimizden günümüze ulaşan çizgide birbirinden farklı vadilerde, Türk hayatını ve kültürünü kendi bakış açıları ve mensubu oldukları fikirler çerçevesinde şiirleştiren bir çok sanatkâr yetiştirmişiz. Bu sanatkârlar içerisinde elbette Yunus Emre'nin ayrı bir yeri ve önemi vardır.

Yunus Emren'in ayrı yeri ve öneminin oluşu, hem yaşadığı yüzyılın özel şartlarından hem de sanatkârlığı ve bir kısım

fikirleri ile bugün de insanlığın ilgi odağı olmasındandır. Nitekim, Yunus Emre'nin «insan sevgisi»ni temel alan görüşlerini yansıtan mısra ve beyitleri, bugün her millettin insanın ezberindeki «barış sloganları» haline gelmiştir. Bu sebeptendir ki Unesco 1991 yılını «Yunus Emre Sevgi Yılı» ilân etmiş ve bütün dünyada kutlanmasına karar vermiştir.

İşte elimizde bulunan ve Prof. Dr. Abdudduhman Güzel ile talebesi Dr. Mustafa Tatçı imzasını taşıyan bu nefis baskılı kitap, «Yunus Emre Sevgi Yılı»ndan hemen önce yayınlanarak önemli bir boşluğu doldurmuştur. Bugüne kadar Yunus Emre hakkında yüzlerce kitap ve binlerce makale yayınlanmıştır. Bu yayınlardan çok azını istisna tutmak üzere ekseriyetinin birbirini tekrardan ve yanlış bilgilerden ibaret olduğunu üzümlere söylemeliyiz. İlmî bir hassasiyet-

le hazırlandığı ilk bakışta anlaşılın bu kitap bu sebeplerle önemli bir boşluğu doldurmuştur.

Bugüne kadar Yunus Emre adına kayıtlı olan fakat aslında Bursalı Âşık Yunus'a ait olan bir çok şiir, bu kitapla birlikte sahibine iade edilmiştir. Yunus Emre muakkipleri arasında adı pek zikredilmeyen fakat iyi bir Yunus takipçisi olduğu şiirlerinden anlaşılın Âşık Yunus'u, Yunus tarzının ilk takipçilerinden biri olarak edebiyat tarihine kaydetmek gerekmektedir. Kitapta Yunus Emre ile Âşık Yunus'un şiirleri bir arada verilmekte fakat Âşık Yunus'a ait olanlar dipnotla belirtilmektedir. Bu ise Yunus Emre'nin şiirlerinin yanı sıra Yunus Emre mektebinin şiirlerinin de görülmesini sağlayacak bir hazırlığın başlangıcı olarak değerlendirilmelidir. Yunus Emre mektebine mensup olan ve yüzyıllardır şöhretleri halk arasında yaşayan şairlerin de içinde bulunacağı bir «Yunus Emre Mektebi Güldestesi», Yunus Emre'nin Türk edebiyatındaki yerini daha açık bir şekilde gösterecektir.

Prof. Dr. Abdurrahman Güzel ve Dr. Mustafa Tatçı'nın titiz ve ciddi bir çalışmanın sonunda ortaya koydukları bu kitap, muhtevasına layık bir baskıyla okuyucuya sunulmakta... Kitapta lüks kağıt kullanılmış ve her sayfa tezyin edilmiş. Klâsiklerimizin baskısında kullanılmasını ar-

zu ettiğimiz bu baskının diğer eserlerimizin baskısında da örnek teşkil etmesini dileriz.

Eser, «Söz Başı», «Yunus Emre'nin Hayatı ve Eserleri», «Yunus Emre'nin Şiirlerinden Seçmeler», «Sözlük» ve «Bibliyografya»dan meydana gelmektedir.

«Yunus Emre'nin Hayatı ve Eserleri» bölümünde Yunus Emre'nin menkabevi hayatı, tarihî hayatı bugüne kadar yapılan araştırmaların ve yeni bulunan belgelerin ışığında yeni bir değerlendirmeye tâbi tutulmakta, «Risaletü'n Nushiyye» ve «Divan» hakkında geniş bilgi verilmekte, Yunus'un kullandığı Türkçe üzerinde durulmaktadır.

«Yunus Emre'nin Şiirlerinden Seçmeler» bölümünde ise Yunus'un şiirleri, konularına göre tasnif edilmekte ve konu hakkında da Yunus'un düşüncesi çerçevesinde bilgi verilmektedir.

Kitabın hazırlanış gayesine uygun olarak, sonda verilen sözlük, geniş halk kitlelerinin Yunus'u anlamasına yarayacak bir anahtar olarak düşünülmüş ve oldukça geniş tutulmuş.

Bir çok yeni yazmanın taranması, değerlendirilmesi sonunda ortaya çıkan bu güzel eseri Türk kültürüne kazandırdıkları için Prof. Dr. Abdurrahman Güzel ve Dr. Mustafa Tatçı'ya teşekkür borcumuzdur.